

DeGroeneCourant

Verslag Warmtecafé over mogelijkheden verwarmen Nieuw-Dokkum

Op maandag 18 maart was er een Warmtecafé in het dorpshuis. Hier kregen bewoners van de buurt Nieuw-Dokkum informatie over drie mogelijke manieren om huizen te verwarmen zonder aardgas, namelijk:

- met een warmteketel – met aansluiting op een warmtenet;
- met een lucht-waterwarmtepomp – elektrisch verwarmen via lucht of
- met een warmtepomppaneel – elektrisch verwarmen met PVT-panelen.

Tijdens de middag en de avond kwamen verschillende technische experts aan het woord. Ook zaten mensen die ervaring hebben met deze mogelijkheden aan tafel.

De eigenschappen en kosten van deze mogelijkheden vindt u terug op www.aardgasvrij-eiland.nl/duurzaam-verwarmen/. Het hele verslag van het Warmtecafé staat op de nieuwspagina van de website. Dit verslag en/of informatie over de mogelijkheden kunt u op donderdagochtend ook ophalen tijdens het spreekuur in het gemeentehuis.

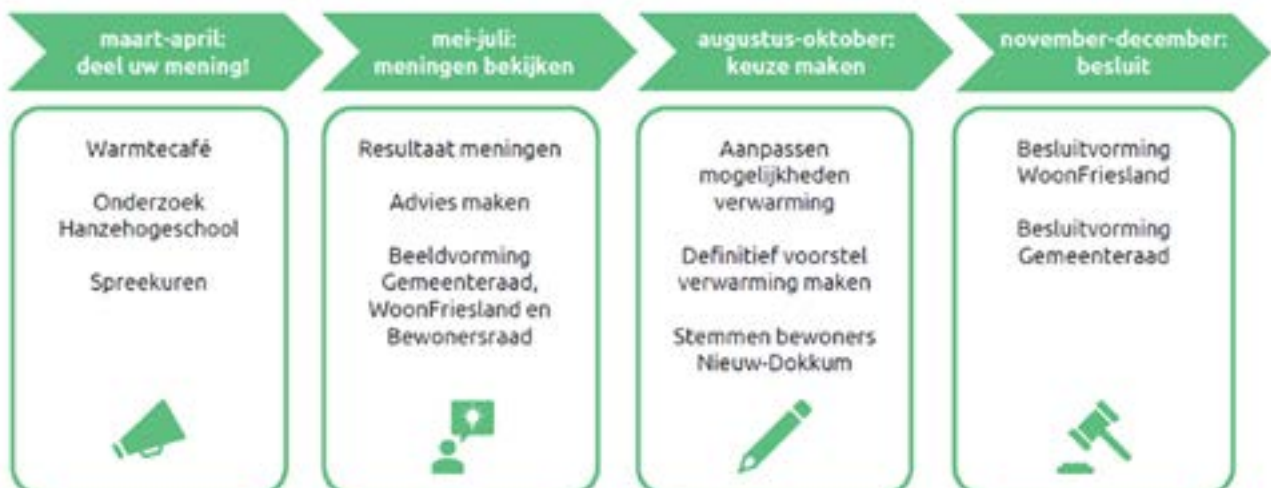
De Hanzehogeschool is nu aan het onderzoeken wat de mening van bewoners is over deze mogelijkheden. Zij bellen daarvoor aan bij alle huizen in Nieuw-Dokkum. Zijn ze nog niet bij u

geweest? Dan komen ze zeker nog langs. Want: of u nu jong bent of al wat op leeftijd, een huurder bent of woningeigenaar, wij horen graag wat u ervan vindt.

Wanneer we dat weten, maken wij een daarbij passend voorstel voor de verwarming van alle huizen en gebouwen in deze buurt. Iedereen in Nieuw-Dokkum kan daarna over dit voorstel stemmen. We maken dus nu nog geen definitieve keuze.

Heeft u vragen? Neem dan contact met ons op of kom langs op het spreekuur!

Verduurzaming van een ouder eilander huis

Oudere woningen zijn vaak slecht of helemaal niet geïsoleerd. Daarom moeten bij deze huizen vaak meer maatregelen worden genomen om het energieverbruik te verlagen dan bij nieuwere woningen.

Om te beginnen bij de muren. Moderne woningen zijn gebouwd met een spouwmuur. Deze kan worden geïsoleerd door het vullen van de spouw met een isolatiemateriaal (waarbij u wel rekening moet houden met de dieren). Oudere woningen hebben vaak massieve muren: eensteensmuren of soms halfsteensmuren. Deze muren moeten aan de buiten- of aan de binnenkant geïsoleerd worden. Door een muur aan de buitenkant te isoleren, gaat het huis er anders uitzien. Dat mag vaak niet als de gemeente heeft aangegeven dat het huis bij het 'beschermd dorpsgezicht' hoort. Isoleren aan de binnenkant is wel mogelijk door er voorzetwanden tegenaan te plaatsen. Maar dit is een flinke verbouwing en kost wat ruimte in de woning. Door de muren te isoleren bespaart u wel veel gas.

Vloeren in oudere woningen zijn vaak van hout of beton, en liggen direct op het zand zonder kruipruimte. Het isoleren van deze vloeren is alleen mogelijk door ze geheel te verwijderen en te vervangen door een geïsoleerde vloer. Dit geeft wel direct de mogelijkheid om vloerverwarming aan te leggen. Deze maatregelen zorgen voor veel overlast tijdens de uitvoering. Ze leveren wel een goede energiebesparing op en het is een stuk prettiger.

Woningen verliezen vaak de meeste warmte via het dak. Door het dak te isoleren, kunt u dus veel gas besparen. Ook daken kunnen van buitenaf of van binnenuit worden geïsoleerd. Vaak is isoleren van een bestaand dak van binnenuit de meest praktische en betaalbare oplossing. Soms is de binnenkant in alle vertrekken al mooi afgewerkt en wil men dat liever niet. Dan kunt u ook kiezen voor isolatie van buitenaf. Er zijn nu goede dunne "isolatie-boosters". Daarmee kunt u een dak aan de buitenkant prima isoleren zonder dat het er heel anders uit komt te zien. Dat is wel een stevige klus, want de pannen en panlatten moeten eraf en erop. En er zitten mogelijk mussen waar u rekening mee moet houden.

Bij oudere woningen is onderhoud soms ook te lang uitgesteld. Het is dan goed om samen met het isoleren van het dak ook deze onderhoudsklussen mee te nemen. In de praktijk komen we dat al vaak tegen. Bij de oude eilander huizen aan de Langestreek bijvoorbeeld, wordt bij het opknappen van een dak ook de isolatie direct in orde gebracht. En dat is ook het moment om oude dakramen te vervangen door nieuwe met HR++ glas en kieren dicht te maken.

Het isoleren van eilander woningen heeft dus best "wat voeten in de aarde". Maar het levert ook veel op: een comfortabeler woning en een veel lagere energierekening! Wilt u weten wat u met deze maatregelen kunt besparen? Vraag dan een gratis Wat-is-Wijs-Advies aan. Energieadviseur Eduard of Piet komt hiervoor bij u langs. Hij bekijkt wat mogelijk is en bespreekt uw wensen. Daarna krijgt u een advies over de maatregelen die u kunt nemen. Daarin staat ook wat de kosten zijn en hoe u deze kunt betalen.

Wist

U

Dat....?

... u iedere week op donderdagochtend tussen 9:00 en 12:00 uur met al uw vragen over energie besparen terecht kunt bij ons Energieloket? We zitten in het gemeentehuis. Iedere maand hebben we ook een Energieloket in het Gezondheidscentrum. Op onze website leest u wanneer of bel ons voor meer informatie.

Buren Simon Adler & Max Maas besparen gas

Simon Adler, eigenaar van De Marlijn en Max Maas, bedrijfsleider bij De4Dames delen niet alleen de liefde voor horeca. Ze delen ook een dak. De kapgenoten hebben het nodige gedaan om onder hun gezamenlijke dak gas te besparen.

Beiden zijn begonnen in een personeelshuis op het eiland. Simon: *"Na wat tussenstappen in een huurwoning en een eerdere koopwoning, heb ik deze woning in 2020 gekocht. Ik woon er nu nog alleen. Mijn vriendin woont nog op de vaste wal"*. Buurman Max had zijn deel van het twee-onder-een-kap-blok al in 2018 aangeschaft, waar hij samenwoont met zijn vriendin.

Van 1.700 naar 700 kuub gas

Max: *"In 2018 was mijn jaarverbruik nog bijna 1.700 kuub gas. Sindsdien is er een nieuwe ketel gekomen. Ik heb mijn zolder en vloer geïsoleerd, waarbij we ook vloerverwarming hebben gekregen. En ik heb boven het enkele glas laten vervangen door dubbel glas. In de keuken heb ik een voorzetwand laten plaatsen en koken we op inductie."*

De maatregelen zijn terug te zien in zijn jaarverbruik. Hij gebruikte in 2022 nog maar 700 kuub gas. *"Het helpt ook dat ik goed op mijn thermostaat let. Ik gebruik de app van mijn energieleverancier en de verwarming staat in principe op 18,5 graden Celsius"*, vult Max aan.

Bij Simon bleek de spouw al te zijn geïsoleerd. *"Ik heb wel zelf de zolderisolatie afgemaakt. Onder de vloer heb ik nu Drowa chips laten aanbrengen met daarboven isolatieplaten en egalisatie. Ook heb ik zonnepanelen en kook ook ik op inductie. De keuze voor een warmtepomp moet ik nog maken"*, vertelt Simon. Hij heeft geen verbruiksgegevens, maar weet zeker dat zijn rekening nu lager is.

Stroomverbruik

Meestal zie je dat het stroomverbruik door gasbesparende maatregelen wat toeneemt. Dat komt omdat andere manieren van verwarmen en koken meestal elektrisch zijn. Bij Max is dat niet het geval: *"Mijn stroomverbruik is gedaald van ongeveer 1.850 tot 2.000 kWh naar 1.100 kWh. En dat met een Quooker in de keuken. Die Quooker is trouwens wel een versie waarmee je niet alleen kokend water kunt tappen. Hij mengt ook met koud water, zodat je hem ook voor gewoon warm water kunt gebruiken."*

Inductie in de horeca

Beide horecamannen koken thuis dus al op inductie. Op de zaak is dat bij Simon nog niet het geval: *"De stroomkabel die naar De Marlijn loopt, kan dat helaas niet trekken. We koken daarom nog op gas."* Max kookt het liefst op inductie: *"Het is sneller, makkelijker schoon te houden en het wordt minder warm in de keuken in de zomer. In De4Dames zijn vier van de zes kooktoestellen daarom inductiefornuizen."*

Het loont direct

Beiden zijn voorstander van gas besparen. Simon: *"Het loont direct!"* Max vindt ook dat we nu wat moeten doen: *"Veel mensen hebben vooroordelen over wat kan en niet kan. Daar moeten we vanaf."* Tijdens het gesprek kreeg Max nog een bericht op zijn telefoon: *"Dit bespaart pas gas, de verwarming staat in storing!"* Gelukkig bleek de storing vervolgens snel verholpen te zijn.

AnderGroenNieuws

Maatregel van de maand: de deurdranger

Met een deurdranger of deurveer gaat uw binnendeur uit zichzelf weer dicht.

Dat is handig, want door een openstaande deur kan warmte snel naar boven verdwijnen. Ook heb je minder last van tocht in huis.

Deurdranger

Een deurdranger of deursluiser plaats je meestal aan de bovenkant van de deur. Het is een niet erg ingewikkeld, maar wel precies klusje. Lees de gebruiksaanwijzing dus goed door. En gebruik de mal als deze bij de gebruiksaanwijzing zit. Het kastje (of drangerhuis) plaats je op het kozijn (maar kan soms ook op de deur). Het andere uiteinde van de dranger (de hefboom) plaats je dan op de deur (of het kozijn). Deze komt op een kwart van de breedte van de binnendeur. De kracht en snelheid waarmee de deur dicht gaat, stel je daarna nog in.

Deurveer

Een deurveer is een kleinere versie van de deurdranger. De ene kant van de veer duwt tegen het kozijn, de andere kant tegen de deur. Zo gaat de deur vanzelf weer dicht. De veer plaats je op de bovenkant van het scharnier van een binnendeur. De ene deurveer valt over het scharnier heen. Andere soorten hebben een scharnierpen die je als een spijker met een hamertje in het scharnier klopt. De veer zorgt er zo voor dat de deur weer zelf sluit na het openen.

Verbetering

In de vorige Groene Courant stond in het artikel 'Even voorstellen: WoonFriesland' dat de vergoeding van 500 euro voor elektrisch koken ook voor een pannenset gebruikt kan worden. Dit klopt niet. Deze vergoeding kunt u alleen uitgeven aan een elektrisch kooktoestel. Onze excuses voor deze fout.

... Aardgasvrij Eiland regelmatig bijeenkomsten organiseert over maatregelen om energie te besparen? Kijk op www.aardgasvrij-eiland.nl/agenda voor alle geplande bijeenkomsten. Heeft u zelf een idee voor een bijeenkomst? Neem dan contact met ons op.

Colofon

De Groene Courant is een uitgave van 'Aardgasvrij Eiland' met nieuws over het project en ander groen nieuws van de betrokken partijen. De Groene Courant wordt samengesteld door de werkgroep Communicatie & Participatie.

Heeft u vragen of opmerkingen? Neem dan gerust contact met ons op.

Contactgegevens

✉ info@aardgasvrij-eiland.nl

🌐 www.aardgasvrij-eiland.nl

☎ 0519-53 50 99

🗣 Spreekuur op donderdagochtend van 9:00 tot 12:00 uur in het gemeentehuis

📍 AardgasvrijEiland